ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2022/2190 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 8ης Νοεμβρίου 2022

για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2020/1353 σχετικά με τη χορήγηση προσωρινής στήριξης στην Πολωνία, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672, για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2020, σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 ([1]), και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Κατόπιν αιτήματος της Πολωνίας που υποβλήθηκε στις 6 Αυγούστου 2020, το Συμβούλιο με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2020/1353 ([2]) χορήγησε χρηματοδοτική συνδρομή στην Πολωνία υπό μορφή δανείου ύψους 11 236 693 087 EUR κατ' ανώτατο όριο, με μέγιστη μέση ληκτότητα 15 ετών και με περίοδο διαθεσιμότητας 18 μηνών, προκειμένου να συμπληρώσει τις εθνικές προσπάθειες που καταβάλλει η Πολωνία ώστε να αντιμετωπίσει τον αντίκτυπο της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 και να ανταποκριθεί στις κοινωνικοοικονομικές συνέπειες της εν λόγω επιδημικής έκρηξης για τους εργαζομένους και τους αυτοαπασχολούμενους.

(2) Το δάνειο προοριζόταν να χρησιμοποιηθεί από την Πολωνία για τη χρηματοδότηση των συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοιων μέτρων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2020/1353.

(3) Η επιδημική έκρηξη της COVID-19 έχει ακινητοποιήσει σημαντικό μέρος του εργατικού δυναμικού στην Πολωνία. Αυτό οδήγησε σε επαναλαμβανόμενη αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των δημόσιων δαπανών στην Πολωνία που σχετίζονται με νέα μέτρα, και συγκεκριμένα τα διαγνωστικά τεστ PCR και τα χρηματικά επιδόματα για τους υγειονομικούς εργαζομένους που καταπολεμούν τη νόσο COVID-19.

(4) Η επιδημική έκρηξη της COVID-19 και τα έκτακτα μέτρα που εφάρμοσε η Πολωνία το 2020, το 2021 και το 2022 για να περιορίσει την εν λόγω επιδημική έκρηξη και τον κοινωνικοοικονομικό της αντίκτυπο, καθώς και τις επιπτώσεις της στην υγεία, είχαν και εξακολουθούν να έχουν δραματικές επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά. Το 2020 η Πολωνία είχε έλλειμμα και χρέος γενικής κυβέρνησης ίσο με 6,9 % και 57,1 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) αντίστοιχα, τα οποία μειώθηκαν σε 1,9 % και 53,8 % αντίστοιχα στο τέλος του 2021. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2022, η Πολωνία αναμένεται να έχει έλλειμμα και χρέος γενικής κυβέρνησης 4,0 % και 50,8 % του ΑΕΠ, αντίστοιχα, έως το τέλος του 2022. Σύμφωνα με τις θερινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2022, το ΑΕΠ της Πολωνίας προβλέπεται να αυξηθεί κατά 5,2 % το 2022.

(5) Στις 19 Σεπτεμβρίου 2022 η Πολωνία ζήτησε από την Ένωση να επεκτείνει τον κατάλογο των μέτρων για τα οποία είχε ήδη χορηγηθεί χρηματοδοτική συνδρομή με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2020/1353, προκειμένου να εξακολουθήσει τις εθνικές προσπάθειες που κατέβαλε η χώρα το 2020, το 2021 και το 2022 ώστε να αντιμετωπίσει τον αντίκτυπο της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 και να ανταποκριθεί στις κοινωνικοοικονομικές συνέπειες της εν λόγω επιδημικής έκρηξης για τους εργαζομένους και τους αυταπασχολουμένους («αίτημα»). Ειδικότερα, η Πολωνία θέσπισε σειρά μέτρων που αφορούν την υγεία για την αντιμετώπιση της έξαρσης της νόσου COVID-19 που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις (6) έως (7).

([1]) ΕΕ L 159 της 20.5.2020, σ. 1.

([2]) Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2020/1353 του Συμβουλίου, της 25ης Σεπτεμβρίου 2020, σχετικά με τη χορήγηση προσωρινής στήριξης στην Δημοκρατία της Πολωνίας, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672, για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (ΕΕ L 314 της 29.9.2020, σ. 45).

(6) Με βάση τον «νόμο της 2ας Μαρτίου 2020 σχετικά με συγκεκριμένες λύσεις που σχετίζονται με την πρόληψη, την αντιμετώπιση και την εξάλειψη της νόσου COVID-19, άλλων λοιμωδών νόσων και καταστάσεων κρίσης που προκαλούνται από αυτές» ([3]), ο υπουργός Υγείας ανέθεσε στο Εθνικό Ταμείο Υγείας να συνάψει με τα ενδιαφερόμενα εργαστήρια συμβάσεις για τη διενέργεια διαγνωστικών τεστ RT-PCR για τον ιό SARS-CoV-2. Το κόστος των τεστ χρηματοδοτήθηκε από τον κρατικό προϋπολογισμό και ήταν ανάλογο προς τον αριθμό των ατόμων που υπέβαλαν αίτημα για τεστ. Όπως αναφέρεται στο αίτημα, μόνον οι δαπάνες που εκτελέστηκαν το 2020 και το 2021 ζητείται να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672. Πρόκειται για νέο μέτρο, που εφαρμόστηκε από το τέλος Απριλίου 2020 έως το τέλος Μαρτίου 2022.

(7) Με βάση τον «νόμο της 2ας Μαρτίου 2020 σχετικά με συγκεκριμένες λύσεις που σχετίζονται με την πρόληψη, την αντιμετώπιση και την εξάλειψη της νόσου COVID-19, άλλων λοιμωδών νόσων και καταστάσεων κρίσης που προκαλούνται από αυτές» ([4]) και τον «νόμο της 14ης Αυγούστου 2020 για την τροποποίηση ορισμένων πράξεων με σκοπό τη διασφάλιση της προστασίας της υγείας σε σχέση με την επιδημία της COVID-19 και μετά τη λήξη αυτής» ([5]), ο υπουργός Υγείας διέταξε το Εθνικό Ταμείο Υγείας να μεταβιβάσει σε ιατρικές οντότητες που εκτελούν ιατρικές δραστηριότητες κονδύλια που προορίζονται για τη χορήγηση χρηματικών επιδομάτων στους υγειονομικούς εργαζομένους που καταπολεμούν τη νόσο COVID-19, όπως αναφέρεται στο αίτημα. Το μέτρο συνίσταται στην κάλυψη του κόστους χορήγησης πρόσθετων μηνιαίων χρηματικών επιδομάτων σε υγειονομικούς και εφάπαξ πρόσθετων χρηματικών επιδομάτων σε λοιπούς εργαζομένους στον χώρο της υγείας. Τα επιδόματα χορηγήθηκαν σε πρόσωπα που συμμετείχαν στην παροχή υπηρεσιών υγείας και είχαν άμεση επαφή με ασθενείς που είχαν προσβληθεί ή για τους οποίους υπήρχαν υπόνοιες ότι είχαν προσβληθεί από τον ιό SARS-CoV-2, σε οργανωτικές μονάδες ιατρικών οντοτήτων. Μόνον οι δαπάνες που εκτελέστηκαν το 2020 και το 2021 ζητείται να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672. Πρόκειται για νέο μέτρο, που εφαρμόστηκε από τον Σεπτέμβριο του 2020 έως το τέλος Μαρτίου 2022.

(8) Η Πολωνία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 προκειμένου να ζητήσει χρηματοδοτική συνδρομή. Η Πολωνία υπέβαλε στην Επιτροπή κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία οι πραγματικές και οι προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν κατά 11 826 003 428 EUR από την 1η Φεβρουαρίου 2020, ως αποτέλεσμα των εθνικών μέτρων που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της επιδημικής έκρηξης της COVID-19. Πρόκειται για αιφνίδια και σοβαρή αύξηση, δεδομένου ότι σχετίζεται επίσης με νέα μέτρα που αφορούν την υγεία για την αντιμετώπιση της έξαρσης της νόσου COVID-19, τα οποία καλύπτουν σημαντικό ποσοστό των επιχειρήσεων και του εργατικού δυναμικού στην Πολωνία. Η Πολωνία σκοπεύει να καλύψει τη χρηματοδότηση 9 100 000 EUR του ποσού των αυξημένων, λόγω μέτρων που αφορούν την υγεία, δαπανών μέσω ενωσιακών κονδυλίων και 580 210 341 EUR μέσω ίδιας χρηματοδότησης.

(9) Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της Πολωνίας και εξακρίβωσε την αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των πραγματικών και των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών που συνδέονται άμεσα με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα, καθώς και την εφαρμογή μέτρων σχετικών με την υγεία στο πλαίσιο της επιδημικής έκρηξης της COVID-19, όπως αναφέρεται στο αίτημα, σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

(10) Τα μέτρα σχετικά με την υγεία που αναφέρονται στο αίτημα και στις αιτιολογικές σκέψεις (6) έως (7), ανέρχονται σε 1 672 546 359 EUR.

(11) Ως εκ τούτου, η χρηματοδοτική συνδρομή που έχει ήδη χορηγηθεί με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2020/1353 θα πρέπει να καλύπτει επίσης τα νέα μέτρα τα οποία αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις (6) και (7).

(12) Η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει την έκβαση τυχόν διαδικασιών οι οποίες αφορούν στρεβλώσεις της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και ενδέχεται να κινηθούν, ιδίως δυνάμει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης. Δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να κοινοποιούν στην Επιτροπή, βάσει του άρθρου 108 της Συνθήκης, τυχόν χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις.

(13) Η Πολωνία θα πρέπει να ενημερώνει τακτικά την Επιτροπή σχετικά με την εκτέλεση των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών, προκειμένου να είναι σε θέση η Επιτροπή να αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο η Πολωνία έχει εκτελέσει τις εν λόγω δαπάνες,

([3]) Άρθρο 10a παράγραφοι 1 και 2 και, μετά τη λήξη ισχύος του άρθρου 10a, άρθρο 11h παράγραφος 2 σημείο 2 και παράγραφος 4. 2020 θέση 374, όπως τροποποιήθηκε.

([4]) Άρθρο 10a παράγραφος 1. 2020 θέση 374.

([5]) Άρθρο 42. 2020 θέση 1493.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το άρθρο 3 της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2020/1353 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«*Άρθρο 3*

Η Πολωνία μπορεί να χρηματοδοτήσει τα ακόλουθα μέτρα:

α) μείωση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 31zo του "νόμου της 2ας Μαρτίου 2020 σχετικά με συγκεκριμένες λύσεις για την πρόληψη, καταπολέμηση και εξάλειψη της COVID-19, άλλων λοιμωδών νοσημάτων και των κρίσεων που προκαλούν", για το μέρος των δαπανών που αφορά τη στήριξη των αυτοαπασχολουμένων, όλων των κοινωνικών συνεταιρισμών (ανεξάρτητα από τον αριθμό των εργαζομένων) και, όσον αφορά τις εταιρείες που απασχολούν έως 50 άτομα, το μέρος των δαπανών που αφορά τους μισθωτούς που παρέμειναν σε συνεχή απασχόληση·

β) επίδομα διακοπής δραστηριότητας για τους αυτοαπασχολουμένους και τους εργαζομένους με σύμβαση αστικού δικαίου, όπως προβλέπεται στα άρθρα 15zq και 15zua του "νόμου της 2ας Μαρτίου 2020 σχετικά με συγκεκριμένες λύσεις για την πρόληψη, καταπολέμηση και εξάλειψη της νόσου COVID-19, άλλων λοιμωδών νοσημάτων και των κρίσεων που προκαλούν"·

γ) επιδοτήσεις μισθού και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για εταιρείες που χρησιμοποιούν μειωμένο ωράριο, μειώνουν οικειοθελώς τον χρόνο εργασίας ή όταν οι μισθωτοί παρέμειναν σε συνεχή απασχόληση, όπως προβλέπεται στα άρθρα 15g, 15ga, 15gga, 15gg, 15zzb, 15zze και 15zze[2] του "νόμου της 2ας Μαρτίου 2020 σχετικά με συγκεκριμένες λύσεις για την πρόληψη, καταπολέμηση και εξάλειψη της νόσου COVID-19, άλλων λοιμωδών νοσημάτων και των κρίσεων που προκαλούν"·

δ) επιδοτήσεις για αυτοαπασχολουμένους που δεν απασχολούν προσωπικό, όπως προβλέπεται στο άρθρο 15zzc του "νόμου της 2ας Μαρτίου 2020 σχετικά με συγκεκριμένες λύσεις για την πρόληψη, καταπολέμηση και εξάλειψη της νόσου COVID-19, άλλων λοιμωδών νοσημάτων και των οι επιδοτήσεις προκαλούν"·

ε) δάνεια μετατρέψιμα σε επιδοτήσεις που χορηγούνται σε αυτοαπασχολουμένους, πολύ μικρές επιχειρήσεις και μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπως προβλέπεται στα άρθρα 15zzd και 15zzda του "νόμου της 2ας Μαρτίου 2020 σχετικά με συγκεκριμένες λύσεις για την πρόληψη, καταπολέμηση και εξάλειψη της νόσου COVID-19, άλλων λοιμωδών νοσημάτων και των κρίσεων που προκαλούν"·

στ) χρηματοδότηση της εκτέλεσης διαγνωστικών τεστ PCR στα εργαστήρια που συνήψαν συμβάσεις για τη διενέργεια διαγνωστικών τεστ RT-PCR για τον SARS-CoV 2 με το Εθνικό Ταμείο Υγείας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 10a παράγραφοι 1 και 2 και, μετά τη λήξη ισχύος του άρθρου 10a, στο άρθρο 11h παράγραφος 2 σημείο 2 και παράγραφος 4 του "νόμου της 2ας Μαρτίου 2020 σχετικά με ειδικές λύσεις που σχετίζονται με την πρόληψη, την αντιμετώπιση και την εξάλειψη της νόσου COVID-19, άλλων λοιμωδών νόσων και καταστάσεων κρίσης που προκαλούνται από αυτές"·

ζ) χορήγηση πρόσθετου μηνιαίου χρηματικού επιδόματος σε υγειονομικούς και εφάπαξ πρόσθετου χρηματικού επιδόματος σε λοιπούς εργαζομένους στον χώρο της υγείας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 10a παράγραφος 1 του "νόμου της 2ας Μαρτίου 2020 σχετικά με ειδικές λύσεις για την πρόληψη, την αντιμετώπιση και την εξάλειψη της νόσου COVID-19, άλλων λοιμωδών νόσων και καταστάσεων κρίσης που προκαλούνται από αυτές" και, μετά τη λήξη ισχύος του άρθρου 10a, στο άρθρο 42 του "νόμου της 14ης Αυγούστου 2020 για την τροποποίηση ορισμένων πράξεων με σκοπό τη διασφάλιση της προστασίας της υγείας σε σχέση με την επιδημία της COVID-19 και μετά τη λήξη αυτής".».

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Πολωνίας.

Η παρούσα απόφαση παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία της κοινοποίησής της στον αποδέκτη.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 8 Νοεμβρίου 2022.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Z. STANJURA